

[Rimstad.]

intet nyt; det er en ordening, som har vist sin værdi i praksis, og den er så meget mere rimelig, som man fra privat side afholder op imod halvdel af driftsudgifterne.

Hvad de enkelte uddannelseskategorier angår, har jeg nogle bemærkninger at gøre. I lovforslagets § 8, stk. 1, bestemmes det, at den, der bliver indstillet til enten kystskippereksamen, sætteskippereksamen af 2. grad eller styrmandseksamen, skal have bag sig den praktiske uddannelse, der kræves til erhvervelse af sønæringsbevis inden for de pågældende uddannelser. Det er det, at man skal have den praktiske uddannelse bag sig, jeg har hæftet mig ved, fordi der i sådanne praktisk-teoretiske uddannelser som de foreliggende bør være en vis valgfrihed over for rækkefølgen af de forskellige uddannelsesarter. Inden for min egen uddannelsesretning — den tekniske — har man netop med godt resultat gennem længere tid arbejdet med disse valgfrihedsordninger, og jeg vil henstille til den højtærede minister, at man her får mulighed for en sådan valgfrihed. Det vil gøre uddannelsesprogrammerne mere fleksible i henseende til muligheder og omkostninger for den, der tager uddannelsen.

Hvad radiotelegrafistuddannelsen angår, har det hidtil været post- og telegrafvæsenets ledelse, der har formuleret kravene til præstationerne. Retningslinjerne har været, at alle krav til det driftsmæssige, det sikkerhedsmæssige og det sprogsmæssige skulle være opfyldt. Bestemmelserne i § 18, stk. 2, giver mulighed for, at handelsministeren fremtidig kan føje til i uddannelsen sådanne krav, som ikke har relation til de hidtidige hensyn, altså driften, sikkerheden og sprogkundskaberne. Jeg vil i og for sig gerne af den højtærede minister have begrundelsen for denne ændring. Vi mener ikke, at man, hvad uddannelse generelt angår, skal stille større krav end dem, der på sund vis afrunder en uddannelses område. Det er formentlig heller ikke ministerens hensigt her, men jeg synes, det vil være rigtigt at få det bekræftet.

Efter lovforslagets bemyndiges handelsministeren i en række tilfælde til at fastsætte de regler, hvorefter støtte skal kunne gives til søfartselever under uddannelse. Bortset fra, at mit parti mener, at under-

støttelse til uddannelse som hovedregel skal ydes i form af lån, vil vi mene, at de understøttelser, der skal gives til dem, der tager en søfartsuddannelse, nøje bør følge de regler, som gælder for al anden uddannelse her i samfundet, og at dette princip udtrykkelig bør anføres i loven. Bl. a. bør det slås fast, at søfartens elever i alle relevante tilfælde falder ind under de regler, som er fastsat i loven om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglært arbejdskraft.

Så meget om lovforslaget vedrørende søfartsuddannelserne. Det giver anledning til visse ændringer i bemandingsloven, og lovforslaget om disse ændringer vil jeg også gerne gøre nogle bemærkninger til. Det er her særlig den ændrede affattelse af § 24, der falder i øjnene. Herefter udvides det nu-gældende krav om gennemgået sømandsskole før første udmønstring fra dansk havn til fremtidig at skulle gælde også udmønstring fra nordeuropæiske havne. Det må beklages, at handelsministeren har fundet det rigtigt at foreslå denne udvidelse, for det drejer sig ikke her om at sikre, at dæksmandskabet i danske skibe har gennemgået den foreskrevne uddannelse, det drejer sig i virkeligheden om at forhindre ansættelse af udenlandske søfolk i danske skibe. Det er efter min mening ikke nogen klog holdning at indtage, hverken for ministeren eller for den danske sømandsorganisation. Tiden, vi lever i, er jo præget af en voksende forståelse mellem lande, mellem befolkninger og mellem enkelte mennesker. Denne voksende forståelse, som sætter sine spor i den stigende handel mellem nationerne, i hjælpen til de underudviklede lande, i udbygningen af de internationale kommunikationer og foranstaltninger, denne voksende forståelse mellem mennesker er det fundament, som først og fremmest freden i verden skal bygge på.

Men i dette billede kommer så et lille land som Danmark og stiller krav om særrettigheder for sine sømænd. De skal ikke alene have ret før andre søfolk til at bemane de skibe, der sejler under landets flag, men der skal gøres et arbejde for at hindre, at udlændinge overhovedet kommer om bord selv i de tilfælde, hvor al rimelighed taler derfor. Internationalt set kan dette aldrig blive til andet end alles kamp mod alle. Det hensyn til den udenlandske sømand, som